

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref: 201000247

Vår ref: 2011/1244

Bergen 05.12.2011

Arkivnr. 355

Løpenr. 7692/2011

KOMMENTAR TIL HØRING AV ARBEIDSGRUPPERAPPORT OM TURISTFISKE I SJØ

Rapporten viser til at det mangler gode anslag for hvor stort fiskeuttak fra havet som kan relateres til turistfisket. Skal næringen utvikle seg på en bærekraftig måte er det svært viktig å kartlegge hele turistfisket og å sørge for gode fangstestimat. Havforskningsinstituttet (HI) deler denne oppfatningen og håper at framtidige forvaltningstiltak fører til en bedre kartlegging. I 2009 leverte instituttet nøyaktige fangsttall for den registrerte bedriftssektoren; det er mer usikkert hvor stor andel av *hele* turistfiskeriet bedriftssektoren står for.

Registrering av turistfiskebedrifter og utleiebåter

Vi støtter forslagene om å innføre registrering av turistfiskebedrifter (punkt 7.1) og utleiebåter (punkt 7.3). Tiltakene vil gi en mye bedre oversikt over aktørene i turistfisket og gjøre forskningen mer effektiv. Der er svært viktig at registrene blir oppdatert hvert år, slik at informasjonen kan brukes i forskning og forvaltning. Der er også viktig at dataene blir samlet inn på en slik måte at de kan brukes i forskning og forvaltning. Et register for turistfiskebedrifter bør derfor også omfatte antall båter inkludert detaljert informasjon om båtmerke, hestekrefter, størrelse, GPS/ekkolodd, sikkerhetsutstyr etc. Slik detaljinformasjon er også viktig i et obligatorisk fritidsbåtregister, som også vil inkludere båter brukt av norske fritidsfiskere. Hvis man får detaljert informasjon om båtene er det mulig å klassifisere båtene i forhold til hvilken fiskedødelighet de er ansvarlige for. Vi vil påpeke at Fiskeridirektoratet arbeider med en utredning av mulige former for båtregister gjennom "Utredning av primæridentifikatorer for fartøy i alle størrelser, herav fritidsfartøy med formål forbedret sporing for å hindre IUU og sikre mattrygghet" bestilt av FKD.

Begrensninger i adgangen til å drive turistfiskeanlegg

Dersom adgangen til å drive nye turistfiskeanlegg skal begrenses ved hjelp av situasjonsrapporter om ressursgrunnlaget (punkt 7.6) så er det viktig å få en god oversikt over fiskebestandene og fiskeaktiviteten på lokalnivå (for eksempel fjordnivå). En slik oversikt forutsetter at det samles inn fiskeriuavhengige data. Det er verdt å merke seg at et slikt arbeid vil være ressurskrevende.

Rapportering av fangst med videre

I punkt 7.2 heter det at bedriftene bør pålegges å rapportere gjestenes fangst og gjestestatistikken. Fangstrapportering er obligatorisk i mange andre land. Vår studie fra 2009 viser imidlertid at det er sterkt varierende kvalitet på fangstrapportene. Det skyldes til dels store fangster i Norge i forhold til andre land og språkproblemer. Tett oppfølging er nødvendig for å få inn fangstrapporter av høy kvalitet. I tillegg blir bare den landede fangsten rapportert; ikke fisk som blir sluppet ut eller kastet på sjøen (fang-og-slipp- praksis). Feltundersøkelser i 2010 og 2011 har vist at over 60 prosent av fangsten blir sluppet ut av fisketurister, og det finnes ingen tall for hvor stor andel som overlever.

Arbeidsgruppen påpeker at *"en bør unngå ordninger som er unødig tyngende eller som kan skape grunnlag for økt uregistrert eller endog ulovlig aktivitet som undergraver forvaltningens behov for kartlegging."* Etter vårt syn oppnår man ikke dette med obligatorisk fangstrapportering. Vi mener at tallene sannsynligvis blir bedre hvis fangstdataene heller samles inn fra et representativt utvalg turistfiskebedrifter som kan følges tettere opp for å kvalitetssikre dataene. De innsamlede fangstdataene kan så oppskaleres til alle turistfiskebedrifter ved bruk av statistiske metoder.

Vi støtter forslaget om å pålegge bedriftene å rapportere gjestestatistikk, inkludert aktive båtdager (utleiedager minus dager hvor fisket er avlyst på grunn av værforhold). Dette kan gjøres med hjelp av GPS-systemer på båtene som registrerer fiskeaktiviteten. Slik informasjon kan brukes sammen med fangstdata fra utvalgsundersøkelser for å øke presisjonen i anslag for totale fangster.

Variabel utførselskvote og ytterligere redskaps- og utstyrsbegrensninger med videre

Det blir foreslått en variabel utførselskvote knyttet til hvor turistfiskeren overnatter i Norge (punkt 7.4). Gruppen foreslår at man kan innføre et forbud mot utførsel av fisk som ikke er tatt i en registrert turistfiskebedrift. Etter vårt syn er det mer hensiktsmessig å diskutere en variabel utførselskvote som bygger på ressursen som fiskes, lokalitet og tidspunkt på året. I dag er 15 kilo-regelen godt innarbeidet og den bør ikke reduseres uten at effekten av en forandring i kvote i forhold til fiskedødelighet er grundigere studert. Reduksjon i utførselskvote vil ikke nødvendigvis redusere fiskepresset siden en kan forvente en økt fang-og-slipp-praksis som kan føre til uobservert fiskedødelighet. Videre forskning på lokalnivå og på fiskedødeligheten som følge av fang-og-slipp-praksis er viktig før en variabel kvote kan innføres. Det samme gjelder forslaget om en ny definisjon av begrepet "håndredskap" (punkt 7.8) siden en nå ikke vet hva som fører til økt fiskedødelighet etter at fiskene blir sluppet ut.

Innføring av avgifter

Arbeidsgruppen mener at det ikke er nødvendig å innføre avgifter for anlegg eller deres gjester (punkt 7.7). Riktignok beskriver arbeidsgruppen situasjonen i USA slik: *"The National Academy of Sciences foretok i 2005 [...] en evaluering av datainnsamlingen vedrørende rekreasjonsfisket. Bygd på forslagene i rapporten på den amerikanske kongressen NOAA Fisheries å etablere et register over rekreasjonsfisket i sjøen. Registeret vil utgjøre det totale univers av rekreasjonsfiskere og det blir derved mulig å få representative utvalg av rekreasjonsfiskere for gjennomføring av surveys. Fra 1.1.2011 skal registeret være operativt"*.

I rapporten fra arbeidsgruppen er det også bemerket at Danmark blant mange andre land har obligatorisk lisens for rekreasjonsfiske i sjø. Det er vår mening at et slikt register eller lisenssystem også bør innføres i Norge for turistfiskere samt norske fritidsfiskere for å kunne utføre like effektive survey som i USA.

Generell kommentar

Til slutt vil vi påpeke behovet for økt kunnskap om våre kystressurser, og menneskelig påvirkning i kystsonen. En helhetlig forvaltning av kysttorsk og andre ressurser vil kreve gode anslag på totalt fiskeuttak fra alle sektorer, inkludert turist og norsk fritidsfiske, samt gode fiskeriuavhengige overvåkingsdata for å følge utviklingen i ressursgrunnlaget over tid. Innføring av et bedrifts- og båtregister, eller et register over turist og fritidsfiskere vil kunne bidra til kostnads- og tidseffektivt forskning og langt bedre kunnskap om hele fritidsfiskeriet.

Med hilsen

Ole Arve Misund
Forskningsdirektør

Jon Helge Vølstad
Faggrupeleder, Fiskeridynamikk